

Απαντήσεις στο Α΄ Μέρος της Μικροοικονομικής

ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

1. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τρεις συνδυασμοί ποσοτήτων των αγαθών X και Y που μπορούν να παραχθούν με βάση τις παραγωγικές δυνατότητες μίας οικονομίας.

	Συνδυασμός Α	Συνδυασμός Β	Συνδυασμός Γ
Μονάδες αγαθού X	40	80	90
Μονάδες αγαθού Y	90	60	40

Σύμφωνα με τα δεδομένα του πίνακα, το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X, καθώς αυξάνεται η παραγωγή του:

A. αυξάνεται.

B. μειώνεται.

C. παραμένει σταθερό και είναι ίσο με 0,75 μονάδες αγαθού Y.

D. παραμένει σταθερό και είναι ίσο με 0,5 μονάδες αγαθού Y.

Απάντηση

Το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X (E_X) σε μονάδες του αγαθού Y δίνεται από την εξής σχέση:

$$E_X = [\text{μονάδες μείωσης ποσότητας Y}] / [\text{μονάδες αύξησης ποσότητας X}].$$

Οπότε:

- Μετακίνηση από τον συνδυασμό Α στον συνδυασμό Β:

$$E_X = (90 - 60) / (80 - 40) = 30 / 40 = \mathbf{0,75} \text{ μονάδες αγαθού Y.}$$

- Μετακίνηση από τον συνδυασμό Β στον συνδυασμό Γ:

$$E_X = (60 - 40) / (90 - 80) = 20 / 10 = \mathbf{2} \text{ μονάδες αγαθού Y.}$$

Συνεπώς, το κόστος ευκαιρίας του X αυξάνεται καθώς αυξάνεται η παραγόμενη ποσότητά του.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **A**. Βλέπε Krugman and Wells, Ενότητα 3.

2. Υποθέστε ότι η αγορά του αγαθού X, βρίσκεται σε ισορροπία. Μία μείωση της τιμής ενός υποκατάστατου αγαθού του αγαθού X θα οδηγήσει, με όλους τους άλλους παράγοντες σταθερούς, σε μετατόπιση της καμπύλης [.....] του αγαθού X προς τα [.....], σε [] της τιμής ισορροπίας του και σε [.....] της ποσότητας ισορροπίας του.

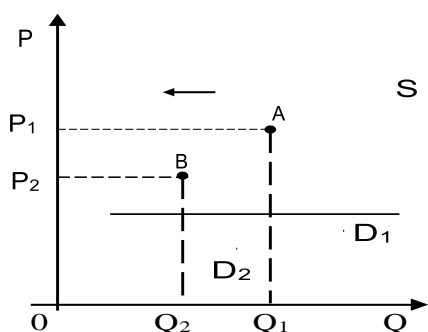
A. [προσφοράς], [δεξιά], [μείωση], [αύξηση].

B. [προσφοράς], [αριστερά], [αύξηση], [μείωση].

C. [ζήτησης], [δεξιά], [αύξηση], [αύξηση].

D. [ζήτησης], [αριστερά], [μείωση], [μείωση].

Απάντηση

Η ισορροπία στην αγορά ενός αγαθού προσδιορίζεται από το σημείο τομής των καμπυλών ζήτησης και προσφοράς του. Σύμφωνα με το παραπάνω σχήμα, το αρχικό σημείο ισορροπίας είναι το Α. Επομένως, η τιμή ισορροπίας είναι η P_1 και η ποσότητα ισορροπίας είναι η Q_1 . Η μείωση της τιμής του υποκατάστατου αγαθού του αγαθού Χ θα έχει ως αποτέλεσμα οι καταναλωτές να ζητούν σε κάθε τιμή του μικρότερη ποσότητα, δηλαδή έχουμε μείωση της ζήτησής του. Επομένως η καμπύλη ζήτησης του αγαθού Χ θα μετατοπιστεί προς τα αριστερά, από τη θέση D_1 στη θέση D_2 , και έτσι έχουμε ένα νέο σημείο ισορροπίας της αγοράς του, το Β, στο οποίο αντιστοιχούν μία μικρότερη τιμή (P_2) και μία μικρότερη ποσότητα (Q_2).

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **D**. Βλέπε Krugman and Wells, Ενότητες 5 & 7.

3. Έστω ότι στη θέση ισορροπίας της αγοράς ενός προϊόντος, η ζήτηση του προϊόντος ως προς την τιμή του είναι ανελαστική. Μία μείωση της τιμής ισορροπίας του προϊόντος, λόγω αύξησης της προσφοράς του, θα έχει ως αποτέλεσμα τα συνολικά έσοδα των παραγωγών από τις πωλήσεις του συγκεκριμένου αγαθού:

A. να αυξηθούν.

B. να μειωθούν.

C. να παραμείνουν αμετάβλητα.

D. πρώτα να αυξηθούν και μετά να μειωθούν.

Απάντηση

Η ελαστικότητα ζήτησης ενός προϊόντος ως προς την τιμή του (e_p) δίνεται από την εξής σχέση: $e_p = (\% \Delta Q) / (\% \Delta P)$. Σύμφωνα με τα δεδομένα, η ζήτηση του προϊόντος είναι ανελαστική ($|e_p| < 1$). Οπότε ισχύει $|\% \Delta Q| < |\% \Delta P|$. Αυτό σημαίνει ότι η μείωση της τιμής του προϊόντος κατά ένα ποσοστό θα οδηγήσει σε μία αύξηση της ζητούμενης ποσότητάς του κατά ένα μικρότερο ποσοστό. Επομένως, τα έσοδα των παραγωγών ($TR = P \times Q$) θα ακολουθήσουν την πορεία της τιμής, δηλαδή θα μειωθούν.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **B**. Βλέπε Krugman and Wells, Ενότητα 9.

4. Μία αύξηση της τιμής του αγαθού Υ κατά 10% οδήγησε (με όλους τους άλλους παράγοντες σταθερούς) σε αύξηση της κατανάλωσης του αγαθού Χ κατά 5%. Αυτό σημαίνει ότι τα αγαθά Χ και Υ είναι [.....] αγαθά με σταυροειδή ελαστικότητα ζήτησης [.....].

A. [συμπληρωματικά], [0,5].

B. [υποκατάστατα], [0,5].

C. [συμπληρωματικά], [2].

D. [υποκατάστατα], [2].

Απάντηση

Η σταυροειδής ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή μεταξύ δύο αγαθών είναι η ποσοστιαία μεταβολή της ζητούμενης ποσότητας του ενός αγαθού προς την ποσοστιαία μεταβολή της τιμής του άλλου αγαθού. Σύμφωνα με τα δεδομένα, η σταυροειδής ελαστικότητα μεταξύ των αγαθών Χ και Υ είναι:

$$E_{XY} = \% \Delta Q_X / \% \Delta P_Y = 5\% / 10\% = 0,5.$$

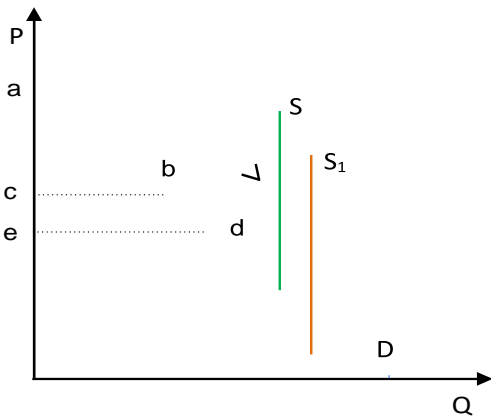
Εφόσον η σταυροειδής ελαστικότητα μεταξύ των αγαθών Χ και Υ είναι θετική, τα δύο αγαθά είναι υποκατάστατα αγαθά.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **B**. Βλέπε Krugman and Wells, Ενότητα 10.

5. Υποθέστε ότι η αγορά του αγαθού Χ βρίσκεται σε ισορροπία. Το πλεόνασμα του καταναλωτή θα αυξηθεί, αν (με όλους τους άλλους παράγοντες σταθερούς):

- A. μειωθεί ο αριθμός των παραγωγών του αγαθού X.
- B. αυξηθούν οι τιμές των εισροών που χρησιμοποιούνται για παραγωγή του αγαθού X.
- C. βελτιωθεί η τεχνολογία παραγωγής του αγαθού X.
- D. χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή του αγαθού X μία νέα μέθοδος παραγωγής, που είναι λιγότερο αποτελεσματική από αυτή που ήδη χρησιμοποιείται.

Απάντηση

Η μείωση του αριθμού των παραγωγών, η αύξηση της τιμής των εισροών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή του αγαθού και η χρησιμοποίηση μεθόδου παραγωγής λιγότερο αποτελεσματικής, έχουν ως αποτέλεσμα τη μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς προς τα αριστερά. Αντίθετα, η βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής του αγαθού X μετατοπίζει την καμπύλη προσφοράς του αγαθού X προς τα δεξιά. Μία μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς προς τα δεξιά (από τη θέση S στη θέση S₁ στο σχήμα), θα οδηγήσει σε μείωση της τιμής ισορροπίας του αγαθού X και επομένως σε αύξηση του πλεονάσματος του καταναλωτή από abc σε ade.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **C**. Βλέπε Krugman and Wells, Ενότητες 6 & 11.

6. Ένας καταναλωτής δαπανά όλο το εισόδημα του στην κατανάλωση των αγαθών X και Y. Η τιμή του αγαθού X είναι $P_X = 2€$. Όταν ο εν λόγω καταναλωτής βρίσκεται σε ισορροπία, δηλαδή μεγιστοποιεί τη χρησιμότητά του, ισχύει $MU_X = 100$ και $MU_Y = 200$ (όπου $MU_X =$ οριακή χρησιμότητα του αγαθού X και $MU_Y =$ οριακή χρησιμότητα του αγαθού Y). Με βάση τα δεδομένα, συμπεραίνουμε ότι:

- A. Η τιμή του αγαθού X είναι διπλάσια της τιμής του αγαθού Y.
- B. Η τιμή του αγαθού Y είναι ίση με 5 ευρώ.
- C. Η οριακή χρησιμότητα του αγαθού Y ανά ευρώ δαπανώμενο για την αγορά του είναι ίση με 50.
- D. Η οριακή χρησιμότητα του αγαθού Y ανά ευρώ δαπανώμενο για την αγορά του είναι ίση με 25.

Απάντηση

Σύμφωνα με τον κανόνα της βέλτιστης κατανάλωσης, η οριακή χρησιμότητα ανά ευρώ δαπανώμενο σε κάθε αγαθό πρέπει να είναι η ίδια, δηλαδή $MU_X/P_X = MU_Y/P_Y$. Οπότε: $MU_X/P_X = MU_Y/P_Y \Rightarrow MU_X/MU_Y = P_X/P_Y \Rightarrow 100/200 = 2/P_Y \Rightarrow P_Y = 4€$ (άρα οι απαντήσεις A και B δεν ισχύουν). Επιπλέον ισχύει: $MU_Y/P_Y = 200/4 = 50 (= MU_X/P_X = 100/2)$. Επομένως ισχύει η απάντηση C και δεν ισχύει η απάντηση D.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **C**. Βλέπε Krugman and Wells, Ενότητα 20.

7. Αν το μέσο μεταβλητό κόστος (AVC) μίας επιχείρησης για ποσότητα $Q = 7$ μονάδες είναι 14 και για ποσότητα $Q = 8$ μονάδες είναι 16, τότε το οριακό κόστος (MC) της όγδοης μονάδας προϊόντος είναι:

- A. MC = 30.
- B. MC = 28.
- C. MC = 31.
- D. MC = 32.

Απάντηση

Γνωρίζουμε ότι: $AVC = VC/Q$ και $MC = \Delta TC/\Delta Q = \Delta VC/\Delta Q$. Σύμφωνα με τα δεδομένα, για $Q = 7$ το μεταβλητό κόστος είναι $VC = AVC \times Q = 14 \times 7 = 98$ και για $Q = 8$ το μεταβλητό κόστος είναι $VC = AVC \times Q = 16 \times 8 = 128$. Επομένως το οριακό κόστος είναι:

$$MC = \Delta VC/\Delta Q = (128 - 98)/(8 - 7) = 30.$$

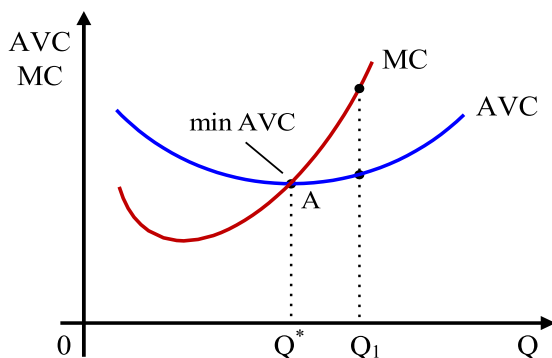
Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **A**. Βλέπε Krugman and Wells, Ενότητα 22.

8. Έστω ότι μία επιχείρηση που λειτουργεί στη βραχυχρόνια περίοδο παράγει εκείνη την ποσότητα προϊόντος στην οποία ελαχιστοποιείται το μέσο μεταβλητό κόστος παραγωγής (AVC). Αν η εν λόγω επιχείρηση αυξήσει την παραγωγή της, τότε:

- A. το οριακό κόστος θα αυξηθεί και το μέσο μεταβλητό κόστος θα μειωθεί.
- B. το οριακό κόστος θα μειωθεί και το μέσο μεταβλητό κόστος θα αυξηθεί.
- C. το οριακό κόστος και το μέσο μεταβλητό κόστος θα μειωθούν.
- D. το οριακό κόστος και το μέσο μεταβλητό κόστος θα αυξηθούν.

Απάντηση

Γνωρίζουμε ότι η καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους (AVC) έχει ένα κατερχόμενο και ένα ανερχόμενο τμήμα και από το κατώτατο σημείο της διέρχεται η καμπύλη του οριακού κόστους (MC).

Όπως φαίνεται στο σχήμα, η αύξηση της παραγωγής πάνω από εκείνο το επίπεδο που αντιστοιχεί στο κατώτατο σημείο της καμπύλης του AVC (Q^*) θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του οριακού κόστους και του μέσου μεταβλητού κόστους.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **D**. Βλέπε Krugman and Wells, Ενότητα 22.

9. Αν η συνάρτηση παραγωγής μίας επιχείρησης χαρακτηρίζεται από αύξουσες αποδόσεις κλίμακας, τότε, με σταθερές τις τιμές των παραγωγικών συντελεστών, αν διπλασιασθούν οι χρησιμοποιούμενες ποσότητές τους:

- A. η ποσότητα του προϊόντος θα αυξηθεί αλλά λιγότερο από το διπλάσιο και το μακροχρόνιο μέσο κόστος παραγωγής θα μειωθεί.

- B. η ποσότητα του προϊόντος θα αυξηθεί αλλά λιγότερο από το διπλάσιο και το μακροχρόνιο μέσο κόστος παραγωγής θα αυξηθεί.
- C. η ποσότητα του προϊόντος θα υπερδιπλασιασθεί και το μακροχρόνιο μέσο κόστος παραγωγής θα μειωθεί.
- D. η ποσότητα του προϊόντος θα υπερδιπλασιασθεί και το μακροχρόνιο μέσο κόστος παραγωγής θα αυξηθεί.

Απάντηση

Αν στην παραγωγή ενός προϊόντος οι αποδόσεις κλίμακας είναι αύξουσες, αυτό σημαίνει ότι αυξάνοντας τις ποσότητες όλων των συντελεστών παραγωγής κατά το ίδιο ποσοστό (εδώ κατά 100%), η παραγόμενη ποσότητα θα αυξηθεί κατά μεγαλύτερο ποσοστό (εδώ κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 100%). Αυτό με τη σειρά του συνεπάγεται ότι το μακροχρόνιο μέσο κόστος παραγωγής (δηλαδή το κόστος ανά μονάδα παραγωγής) θα μειωθεί, γιατί η αύξηση της παραγόμενης ποσότητας (δηλαδή του παρονομαστή στη σχέση που μας δίνει το μέσο κόστος) είναι αναλογικά μεγαλύτερη από την αύξηση του κόστους (δηλαδή του αριθμητή στη σχέση που μας δίνει το μέσο κόστος).

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **C**. Βλέπε Krugman and Wells, Ενότητα 23.

10. Έστω ότι σε έναν κλάδο παραγωγής υπάρχουν οι επιχειρήσεις E1, E2, E3 και E4 και οι συνολικές πωλήσεις που πραγματοποιούνται στον κλάδο ανέρχονται σε 1.000 ευρώ. Εάν οι πωλήσεις της E1 είναι 50 ευρώ, της E2 είναι 350 ευρώ, της E3 είναι 500 ευρώ και της E4 είναι 100 ευρώ, τότε ο δείκτης Herfindahl-Hirschman (HHI) ισούται με:

- A. 4.450.
 B. 1.000.
 C. 3.850.
 D. 6.500.

Απάντηση

Σύμφωνα με τα δεδομένα, το μερίδιο αγοράς της E1 είναι $(50/1.000) \times 100 = 5\%$ ($w_1 = 5$), της E2 είναι $(350/1.000) \times 100 = 35\%$ ($w_2 = 35$), της E3 είναι $(500/1.000) \times 100 = 50\%$ ($w_3 = 50$) και της E4 είναι $(100/1.000) \times 100 = 10\%$ ($w_4 = 10$). Επομένως, ο δείκτης HHI για τον κλάδο είναι:

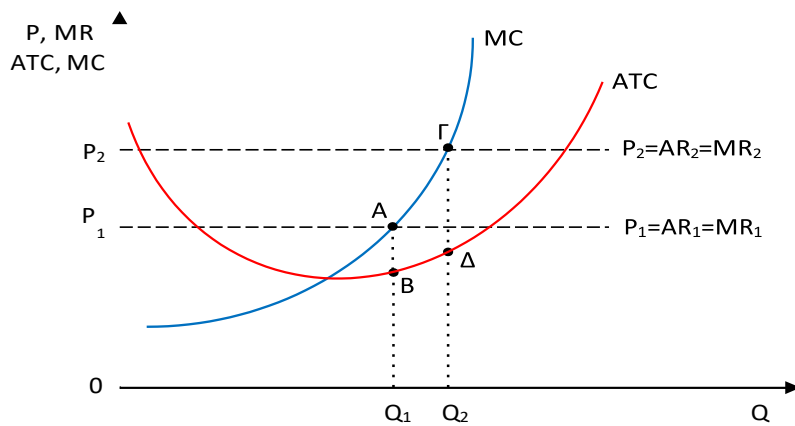
$$HHI = w_1^2 + w_2^2 + w_3^2 + w_4^2 = 5^2 + 35^2 + 50^2 + 10^2 = 25 + 1.225 + 2.500 + 100 = 3.850.$$

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **C**. Βλέπε Krugman and Wells, Ενότητα 24.

11. Υποθέστε ότι μία τέλεια ανταγωνιστική επιχείρηση βρίσκεται στη βραχυχρόνια θέση ισορροπίας και πραγματοποιεί κέρδη. Αν αυξηθεί η τιμή του προϊόντος που παράγει και προσφέρει η επιχείρηση αυτή (λόγω αύξησης της αγοραίας ζήτησης), τότε, με σταθερές τις αμοιβές των συντελεστών παραγωγής και αμετάβλητο το σταθερό κόστος παραγωγής, η επιχείρηση στη νέα βραχυχρόνια ισορροπία της θα παράγει και θα προσφέρει [.....] ποσότητα προϊόντος και θα πραγματοποιεί [.....] κέρδος.

- A. [μικρότερη, [μεγαλύτερο].
 B. [μεγαλύτερη, [μεγαλύτερο].
 C. [μεγαλύτερη, [μικρότερο].
 D. [μικρότερη, [το ίδιο].

Απάντηση

Στην αρχική τιμή P_1 η ισορροπία της επιχείρησης βρίσκεται στο σημείο Α όπου $P_1 = MC$. Στο σημείο αυτό η ποσότητα ισορροπίας είναι Q_1 και το κέρδος της επιχείρησης είναι $\Pi_1 = Q \times (P - ATC) = Q_1 \times AB$ (κέρδος ανά μονάδα προϊόντος $\Pi_1/Q_1 = AB$). Όταν η τιμή του προϊόντος αυξηθεί από P_1 σε P_2 τότε η νέα ισορροπία της επιχείρησης βρίσκεται στο σημείο Γ όπου $P_2 = MC$. Στο σημείο αυτό η ποσότητα ισορροπίας είναι $Q_2 > Q_1$ και το κέρδος της επιχείρησης είναι $\Pi_2 = Q \times (P - ATC) = Q_2 \times \Gamma\Delta$ (κέρδος ανά μονάδα προϊόντος $\Pi_2/Q_2 = \Gamma\Delta$). Όπως φαίνεται στο παραπάνω σχήμα $Q_2 > Q_1$ και $\Gamma\Delta > AB$, οπότε $\Pi_2 > \Pi_1$.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **B**. Βλέπε Krugman and Wells, Ενότητα 26.

12. Η συνάρτηση του οριακού εσόδου μίας μονοπωλιακής επιχείρησης είναι $MR = 100 - 2Q$ (όπου Q είναι η ποσότητα προϊόντος) και η συνάρτηση του συνολικού της κόστους είναι $TC = 4Q^2 + 100$. Όταν η επιχείρηση βρίσκεται σε ισορροπία, το οριακό κόστος παραγωγής (MC) και το μέσο συνολικό κόστος παραγωγής (ATC) είναι:

- A. **$MC = 80$ και $ATC = 50$.**
- B. $MC = 80$ και $ATC = 100$.
- C. $MC = 100$ και $ATC = 80$.
- D. $MC = 50$ και $ATC = 50$.

Απάντηση

Το οριακό κόστος της επιχείρησης δίνεται από την εξής σχέση: $MC = dTC/dQ = 8Q$. Η επιχείρηση μεγιστοποιεί τα κέρδη της όταν παράγει ποσότητα προϊόντος ώστε να ισχύει $MR = MC$, οπότε: $100 - 2Q = 8Q \Rightarrow Q = 10$ μονάδες. Για $Q = 10$ έχουμε: $MC = 8Q = 8 \times 10 = 80$, $TC = 4Q^2 + 100 = 4(10)^2 + 100 = 500$ και επομένως $ATC = TC/Q = 500/10 = 50$.

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **A**. Βλέπε Krugman and Wells, Ενότητα 28.

13. Ποιο από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά είναι κοινό στον τέλει ανταγωνισμό και στον μονοπωλιακό ανταγωνισμό;

- A. Τιμή ίση με οριακό κόστος στην ποσότητα προϊόντος που μεγιστοποιείται το κέρδος.
- B. Τέλεια ελαστική καμπύλη ζήτησης για το προϊόν.
- C. Καμπύλη ζήτησης για το προϊόν με αρνητική κλίση.
- D. **Μηδενικά μακροχρόνια οικονομικά κέρδη.**

Απάντηση

Στον μονοπωλιακό ανταγωνισμό, στην ποσότητα προϊόντος που μεγιστοποιείται το κέρδος η τιμή είναι μεγαλύτερη από το οριακό έσοδο (MR) και επομένως αυτή είναι μεγαλύτερη και

από το οριακό κόστος (MC), εφόσον στην ισορροπία ισχύει $MR = MC$ (άρα η απάντηση Α δεν είναι σωστή). Οι επιχειρήσεις στον μονοπωλιακό ανταγωνισμό αντιμετωπίζουν για το προϊόν τους καμπύλη ζήτησης με αρνητική κλίση και όχι τέλεια ελαστική καμπύλη ζήτησης που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις στον τέλειο ανταγωνισμό (άρα οι απαντήσεις Β και C δεν είναι σωστές). Η μη ύπαρξη εμποδίων εισόδου και εξόδου και στις δύο δομές αγοράς έχει ως αποτέλεσμα τα οικονομικά κέρδη ή οι οικονομικές ζημιές να εξαλείφονται στη μακροχρόνια περίοδο.

Άρα η σωστή απάντηση είναι η **D**. Βλέπε Krugman and Wells, Ενότητα 34.

14. Μία επιχείρηση χρησιμοποιεί για την παραγωγή του προϊόντος της εργασία (L) και κεφάλαιο (K). Η τιμή (μισθός) της εργασίας είναι P_L και η τιμή (ενοίκιο) του κεφαλαίου είναι P_K . Αν το οριακό προϊόν της εργασίας είναι MPL και το οριακό προϊόν του κεφαλαίου είναι MPK , η επιχείρηση θα ελαχιστοποιεί το κόστος παραγωγής της όταν ισχύει:

A. $MPL = MPK$.

B. $MPL \times P_L = MPK \times P_K$.

C. $MPL = P_L$ και $MPK = P_K$.

D. $MPL/MPK = P_L/P_K$.

Απάντηση

Οι επιχειρήσεις επιδιώκουν να ελαχιστοποιήσουν το κόστος παραγωγής της ποσότητας προϊόντος που έχουν αποφασίσει να παράγουν. Για να το επιτύχουν αυτό, οι επιχειρήσεις πρέπει να μισθώνουν εισροές έως ότου το οριακό προϊόν ανά ευρώ να είναι ίσο για όλες τις εισροές. Επομένως, όταν η επιχείρηση χρησιμοποιεί για την παραγωγή του προϊόντος της εργασία και κεφάλαιο και ελαχιστοποιεί το κόστος παραγωγής της ισχύει:

$$MPL/P_L = MPK/P_K \Rightarrow MPL/MPK = P_L/P_K.$$

Άρα, η σωστή απάντηση είναι η **D**. Βλέπε Krugman and Wells, Ενότητα 43.
